



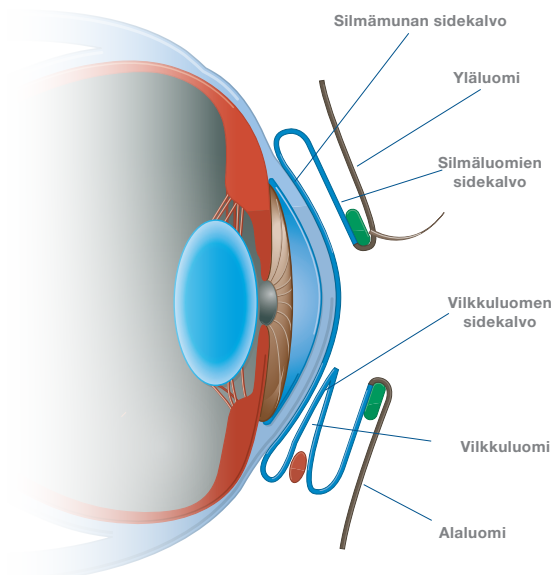
Sidekalvo on ylä- ja alaluomen sisäpuolta sekä vilkkuluomea molemmin puolin peittävä ohut, joustava limakalvo. Sidekalvoon kuuluu myös limakalvo silmämunan päällä.

Sidekalvo koostuu pääosin stroomasta, joka muodostuu sisemmästä tukikerroksesta (sidekudosta, verisuonia ja hermoja) sekä päällimmäisestä, runsaasti imukudosta sisältävästä kerroksesta. Epiteelissä on paljon pikarisoluja, ja sitä peittää silmän etuosassa oleva kyynelfilmi, joka voitelee epiteeliä ja kuljettaa epiteeliin ravintoaineita. Koska sidekalvo ja kyynelfilmi ovat yhteydessä toisiinsa, on selvää, että poikkeavuus jommassakummassa vaikuttaa myös toiseen. Sidekalvon epiteelin pikarisolut tuottavat kyynelfilmin limaisen rakenteen, joten pikarisolujen määrän väheneminen vaikuttaa kyynelfilmin stabiiliuteen ja voi aiheuttaa sekundaarisia sarveiskalvo-ongelmia. Jos kyynelfilmissä tapahtuu muista syistä johtuvia muutoksia, ne huonontavat puolestaan sidekalvon toimintaa.

Sidekalvo on monille ulkoisille ärsykkeille altistuva limakalvo, minkä vuoksi se on myös hyvin mukautuva. Runsaasti verisuonittunut ja imusuonittunut kudokseksi reagoi nopeasti, ja sidekalvotulehdus onkin yleinen erotusdiagnosi, kun käynnin syynä on ”punoittava silmä”. Kliinisessä työssä on tärkeää osata erottaa lisääntynyt sidekalvon pintaverisuonitus syvemmästä episkleeran verisuonittumisesta, sillä toinen voi olla merkki vaikeasta, näkökykyä mahdollisesti uhkaavasta tilasta ja toinen taas vain pinnallisesta limakalvotulehduksesta.

Sidekalvon verisuonet ovat ohuita, liikkuvia ja hyvin haaroittuneita. Ne ovat vaaleanpunaisia tai hennon punertavia ja usein kiemuraisia. Kun silmään tiputetaan 2,5-prosenttista fenyylifriiniä tai muuta adrenergista ainetta, verisuonet supistuvat nopeasti ja vaalenevat. Syvemmällä episkleerassa sijaitsevat verisuonet ovat suurempia, jäykempiä ja tummemman punaisia. Jokainen yksittäinen verisuoni erottuu selvästi, eivätkä ne ole niin haaroittuneita. Fenyylifriini supistaa näitä verisuonia hitaammin ja vähemmän.

Aivan kuten ihon normaaliflooraan, myös sidekalvon normaaliflooraan kuuluu joukko mikrobeja. Tutkimukset osoittavat, että suurin osa terveiden kissojen ja koirien sidekalvon bakteeriviljelmistä sisältää grampositiivisia bakteereita. Yleisimpiä ovat *Staphylococcus spp.* -lajit^{1,2}. Normaaliflooran tuntemus on aina tärkeää mahdollisten sairauksien havaitsemiseksi ja tunnistamiseksi.



Kissan sidekalvotulehdus

Oheisessa kaaviossa esitetään yleisimpiä kissan sidekalvotulehduksen primaareja ja sekundaarisia syitä. Mainituissa viitteissä on lisätietoa aiheesta. Jos sinulla on johonkin tiettyyn tapaukseen liittyviä kysymyksiä, potilas kannattaa lähettää silmänsairauksiin perehtyneen eläinlääkärin vastaanotolle tai konsultoida tällaista eläinlääkärää.

HERPESVIRUS 1 (FHV-1)

Herpesvirus on kissojen sidekalvotulehduksen yleisin ensisijainen syy. Kliinisiin oireisiin ja niiden vaikeusasteeseen vaikuttaa kissan ikä ja immuunipuolustuksen tila. Sairaus voi olla akuutti tai kroonisempi muoto. Akuutissa muodossa tyypillistä on molempien silmien sidekalvotulehduksen lisäksi voimakas sidekalvon turvotus ja silmävuoto, keratiitti sekä ylähengitystieoireet. Kroonisemmissa tapauksissa ylähengitystieoireita on harvemmin, ja oireet painottuvat enemmän silmiin.

Diagnoosi

Herpesvirus voidaan todeta viruseristyksen avulla. Kissa erittää virusta usein 1–3 viikon ajan infektiosta. Yli 80 % tartunnan saaneista kissoista jää viruksen kantajiksi, jolloin virus voi aktivoitua uudelleen stressin tai muun sairauden yhteydessä. Viruseristyksen herkkyys ei ole 100 %, ja vääriä negatiivisia tuloksia saadaan toisinaan. Negatiivinen tulos ei siten sulje pois herpesinfektion mahdollisuutta. Diagnoosi asetetaan siksi usein klinisten oireiden ja hoitovasteen perusteella. Sekundaariset bakteeri-infektiot ovat yleisiä.

Hoito

Tukihoito

Paikallishoito

Voitelu	●	Olon helpottaminen ja kiinnikkeiden riskin pienentäminen.
Antibiootit	●	Sekundaari-infektion yhteydessä.

Systeeminen hoito

Voi olla tarpeen vaikeissa tapauksissa tai komplisoituneiden tapausten yhteydessä (viruslääkkeet tai antibiootit).



© 2019 Daniele Santillo

PRIMAARIT
SYYT

KALIKIVIRUS

Harvinaisempi sidekalvotulehduksen aiheuttaja herpesvirukseen (FHV-1) verrattuna. Kaikenikäiset kissat voivat saada viruksen, mutta oirekuva on vaikeampi kissanpennuilla. Oireisiin kuuluvat ylähengitystieinfektion oireet sekä kivuliaat haavaumat suussa. Haavaumia voi olla myös sidekalvon limakalvolla.

Diagnoosi

Varmistetaan PCR-menetelmällä.

Hoito

Tukihoito ja kivunlievitys

Paikallishoito

Voitelu	●	Olon helpottaminen ja kiinnikkeiden riskin pienentäminen.
Antibiootit	●	Sekundaari-infektion yhteydessä.

Systeeminen hoito

Voi olla tarpeen vaikeissa tapauksissa tai komplisoituneiden tapausten yhteydessä (viruslääkkeet tai antibiootit).

Selitykset

●	Tarvitaan useimmiten.
●	Tarvitaan tietyissä yksittäistapauksissa.
●	Ei tarpeen.



© 2019 Iona Mathieson

CHLAMYDOPHILA FELIS

Gramnegatiivinen bakteeri, joka on kissan sidekalvotulehduksen yleisin aiheuttajabakteeri. Oireet alkavat usein toisen silmän sidekalvotulehduksena, johon liittyy runsasta seroosia silmävuotoa. Infektio leviää molempiin silmiin, ja siihen liittyy verestystä, sidekalvon turvotusta ja limaismärkäistä silmävuotoa. Infektio ei yleensä vaikuta sarveiskalvoon.

Diagnoosi

Diagnoosi asetetaan kliinisten oireiden ja taustatietojen (kontaktit muiden kissojen kanssa) perusteella sekä PCR-menetelmällä.

Hoito

Tartuntojen ehkäisemiseksi saman talouden kaikki kissat pitää hoitaa sekä kissat, joiden kanssa ne ovat olleet tekemisissä. Bakteeri voi jäädä kissan virtsa- ja sukupuolielimiin, joista se voi lähteä leviämään uudelleen.

Systeeminen hoito

Käytetään, jos eläinlääkäri katsoo systeemisen hoidon tarpeelliseksi. Eläinlääkäri päättää, mitkä kissat pitää hoitaa. Bakteeri on yleensä herkkä tetrasykliineille. Aikuisten kissojen hoidossa doksisykliini on usein ensisijainen valinta.

Paikallishoito

Antibiootit	●	Lääkkeen valinta tehdään herkkyysmäärittelyn perusteella, mutta bakteeri on usein herkkä tetrasykliineille. Muista, että paikallishoidon avulla saavutetaan suuri lääkeainepitoisuus.
Voitelu	●	Kun tarvitaan voitelevaa vaikutusta.

MYCOPLASMA SPP

On kiistanalaista, katsotaanko mykoplasma ensisijaiseksi taudinaiheuttajaksi, sillä sen ajatellaan kuuluvan kissan normaaliflooraan. Virusperäisen sidekalvotulehduksen yhteydessä se kuitenkin vaikeuttaa sairautta.

Diagnoosi

Diagnoosi varmistetaan bakteeriviljelyllä, mutta noin 90 %:lla kissoista *Mycoplasma spp.* kuuluu niiden normaaliflooraan.

Systeeminen hoito

Bakteeri on yleensä herkkä tetrasykliineille.

Paikallishoito

Antibiootit	●	Normaalisti herkkä tetrasykliineille, mutta tämä pitää selvittää herkkyysmäärittelyllä. Muista, että paikallishoidon avulla saavutetaan suuri lääkeainepitoisuus.
Voitelu	●	Kun tarvitaan voitelevaa vaikutusta.

Koiran sidekalvotulehdus

Oheisessa kaaviossa esitetään yleisimpiä koiran sidekalvotulehduksen primaareja ja sekundaarisia syitä. Mainituissa viitteissä on lisätietoa aiheesta. Jos sinulla on johonkin tiettyyn tapaukseen liittyviä kysymyksiä, potilas kannattaa lähettää silmänsairauksiin perehtyneen eläinlääkärin vastaanotolle tai konsultoida tällaista eläinlääkärää.

ALLERGIA

Allergeenille altistuminen voi aiheuttaa silmäoireita, mutta kyse on usein laajemmasta oirekokonaisuudesta, jonka tavallisin diagnoosi on atooppinen ihotulehdus. On epäselvää, voiko allerginen sidekalvotulehdus olla koiran atooppisen sairauden ainoa oire. Silmän ympäristön ja sidekalvon verestys, seroosi tai limainen silmävuoto, reaktiiviset rakkulat sidekalvolla ja sidekalvon turvotus ovat yleisiä kliinisiä löydöksiä. Oireita ilmenee yleensä molemmissa silmissä.



© 2019 Daniele Santillo

Diagnoosi

Atopia on poissulkudiagnoosi, joka asetetaan, kun muut syyt on suljettu pois, kun koiralla on useita diagnoosiin sopivia oireita sekä kun mahdollinen sekundaarinen bakteeri-infektio on suljettu pois.

Hoito

Oireenmukainen hoito koiran vaivojen mukaan.

Paikallishoito

Steroidit	●	Annoksen pienentäminen pienimpään tehokkaaseen annokseen, vahvuuteen ja antoväliin.
Antibiootit	●	Vain tarvittaessa ja jos sekundaari-infektio on vahvistettu.

Systeeminen hoito

Jos atooppisen sairauden oireet ovat voimakkaita, tarvitaan usein rätälöityä systeemistä hoitoa.

IMMUUNIVÄLITTEINEN (PLASMOOMA)

Plasmooma muistuttaa kroonista immuunivälitteistä pinnallista sarveis- ja sidekalvotulehduksella eli pannusta, mutta sarveiskalvon sijaan lymfosyytit ja plasmakolut infiltroivat vilkkuluomen sidekalvoon. Kliinisenä löydöksenä on usein paksuuntunut vilkkuluomi, josta pigmentti on hävinnyt sekä limainen silmävuoto.

Diagnoosi

Kliinisten oireiden yhdistelmä sekä mahdolliset sytologiset tai histopatologiset tutkimukset.

Hoito

Elinikäinen tulehdusta ja oireita hillitsevä hoito.

Paikallishoito

Steroidit	●	Alkuun intensiivisemmin, sen jälkeen annoksen pienentäminen tarpeen mukaan.
Siklosporiini	●	Pitkäaikaishoitoon
Antibiootit	●	Ei tarvita normaalitapauksissa.

PRIMAARIT SYYT

BAKTEERI-INFEKTIO

Primaarit bakteeri-infektiot ovat koiralla harvinaisia. Penikkatautivirus ja herpesvirus voivat aiheuttaa sidekalvotulehduksia, mutta tämä on harvinaista, sillä rokotussuosituksia noudatetaan hyvin. Bakteeri-infektiot ovat usein perussairauksien sekundaari-infektioita.

Diagnoosi

Sytologiset tutkimukset sekä mahdollisesti viljely ja herkkyysmääritykset.

Paikallishoito

Steroidit	●	Ei ensisijaisesti, ellei perussairaus vaadi hoitoa.
Siklosporiini	●	Ei ensisijaisesti, ellei perussairaus vaadi hoitoa.
Antibiootit	●	Tarvittaessa ja sytologisen määrityksen, viljelyn ja mahdollisen herkkyysmäärityksen perusteella.

KOIRAN KUIVASILMÄISYYS KERATOCONJUNCTIVITIS SICCA (KCS)

KCS on koiran toistuvien sidekalvotulehdusten yleisimpiä aiheuttajia. Syynä kuivasilmäisyyteen on useimmiten immuunivälitteinen kyynelrauhasten tuhoutuminen. Kliinisenä löydöksenä on paksu limainen tai limaismärkinen silmävuoto.

Diagnoosi

Aiemmat sairaudet, kliiniset oireet ja Schirmerin kyyneltesti (STT). Sairauden havaitsemiseksi varhaisessa vaiheessa ja sekundaaristen muutosten ehkäisemiseksi STT:tä suositellaan käytännössä aina, kun koiralla on sidekalvotulehdus.

Hoito

Paikallishoito

Siklosporiini	●	Tulehdusta hillitsevä vaikutus.
Keinokyyneleet	●	Ehdottoman välttämättömiä. Korkealaatuisia ja riittävän usein.
Antibiootit	●	Vain todetun sekundaari-infektion yhteydessä. Pseudomonas spp. on suhteellisen yleinen opportunistinen mikrobi kroonisten tapausten yhteydessä.



© 2019
Daniele Santillo

ANATOMINEN POIKKEAVUUS

Jos silmää ympäröivät rakenteet ovat normaalista poikkeavia, siitä voi aiheutua sidekalvon ärsytystä. Jotkut rodut ovat alttiimpia luomenreunan sisäänkäntymälle, distikiaasille, trikiaasille, luomenreunan uloskäntymälle tai avoluomisuudelle. Silmäluomien uudet muutokset tai vastaavat voivat vaikeuttaa tai aiheuttaa sidekalvotulehdusta.

Diagnoosi

Tutki sidekalvotulehduspotilaan silmä tarkoin silmän asento, silmäluomien toiminta ja mahdolliset väärässä asennossa olevat tai poikkeavat silmäripset huomioiden, jottei sidekalvotulehduksen toiminnallinen syy jäisi huomaamatta.

Hoito

Ensisijaisesti leikkaushoito.

TOISSIJAISET SYYT

VIERASESINE

Vierasesine silmässä aiheuttaa usein akuuttia, kivuliasta ja toisen silmän verestystä, sidekalvon turvotusta ja lisääntynyttä kyynelnesteen eritystä. Sidekalvossa oleva vierasesine sijaitsee usein sidekalvonpohjukassa tai vilkkuluomen takana.

Diagnoosi

Perusteellinen silmien tutkiminen. Paikallispudotuksesta voi olla apua. Käytännön apuvälineet, kuten pumpulipuikot tai tylpät pinsetit, ovat käyttökelpoisia.

Hoito

Vierasesineen poisto.



© 2019
Daniele Santillo

SILMÄNSISÄINEN SAIRAUUS

Tulehtunut sidekalvo voi olla merkki syvemmällä sijaitsevasta silmäongelmasta, joten silmätutkimus on syytä tehdä huolellisesti.

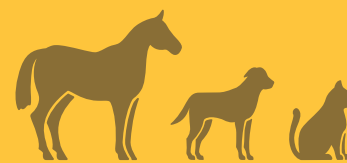
Diagnoosi

Kipu, sarveiskalvon turvotus, mustuaisen supistuminen, valoherkkyys, näön heikentyminen tai neuro-oftalmologisessa tutkimuksessa ilmenevä toiminnallinen heikkous viittaavat syvemmällä silmässä oleviin ongelmiin, jotka vaativat tutkimista silmänsisäisen sairauden selvittämiseksi.

Paikallishoito

Steroidit	●	Systeemistä hoitoa ei suositella, jos jokin edellä mainituista on havaittu, sillä se saattaa viivästyttää diagnoosia ja siten huonontaa ennustetta.
Siklosporiini	●	
Antibiootit	●	

Ophtaclin vet



KOLME
KOHDE-ELÄINLAJIA.



5 G:N PUTKILO.



KOHDENNETTU
PAIKALLISHOITO.



LEVITETÄÄN NELJÄ
KERTAA PÄIVÄSSÄ.

- ✓ **Antibioottinen silmävoide**, joka sisältää **klooritetrasykliinihydrokloridia**.
- ✓ Klooritetrasykliinille herkkien bakteerien
 - *Staphylococcus spp*
 - *Streptococcus spp*
 - *Proteus spp*
 - *Pseudomonas spp*aiheuttaman sarveiskalvotulehduksen, sidekalvotulehduksen ja luomitulehduksen hoito.
- ✓ Kohde-eläinlajit: **hevonen, koira ja kissa**.
- ✓ **Bakteriostaattinen vaikutus** – estää nopeasti jakautuvien bakteerisolujen proteiinisynteesiä. Klooritetrasykliinillä on sekä aikariippuvaisia että pitoisuudesta riippuvia vaikutuksia.
- ✓ Koira ja kissa: Annostele 0,5–2 cm voidetta (riippuen eläimen koosta). Hevonen: Annostele 2–3 cm voidetta. Voidetta annostellaan 4 kertaa päivässä 5 päivän ajan. Jos 3 hoitopäivän jälkeen paranemista ei ole ilmennyt, on harkittava jotain muuta hoitoa.

TARGETED
TREATMENT
FOR EYES



Isathal® Vet.



KOHDE-ELÄINLAJIT:
KOIRA JA KISSA.



5 G:N PUTKILO.



PIDENTYNYT VAIKUTUSAIKA
KARBOMEERIGEELIN ANSIOSTA.

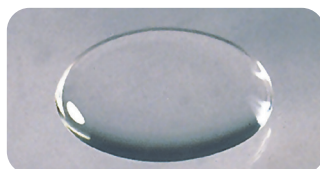


ANNOSTELLAAN
KAKSI KERTAA
PÄIVÄSSÄ.

- ✓ Antibioottisilmätipat, jotka sisältävät **fusidiinihappoa** (10 mg/g).
- ✓ Kohde-eläinlajit: **koira** ja **kissa**.
- ✓ Kissan ja koiran infektioperäisten sidekalvotulehdusten paikallishoito, kun aiheuttajana on fusidiinille herkät bakteerit
- ✓ Fusidiinihappo penetroituu **sarveiskalvon läpi silmään**.
- ✓ **Pitkittynyt vaikutusaika** karbomeerigeelin ansiosta.
- ✓ Isathal Vet. muuttuu läpinäkyvästä **kirkkaaksi joutuessaan kosketuksiin** silmän kanssa, tämän ansiosta viskositeetti on suuri ilman epämiellyttäviä haittoja, kuten näön heikentymistä tai hämärtymistä.



Ennen annostelua



Annostelun jälkeen

Lisäksi silmäpotilaiden hoitoon:

Lubrithal

- ✓ Pitkävaikutteinen kosteuttava geeli.
- ✓ Moniannospakkaus, 10 g:n putkilo.
- ✓ Karbomeeripohjainen silmägeeli.
- ✓ Tiputa 1–2 tippaa tai tarpeen mukaan.



TARGETED
TREATMENT
FOR EYES



Isathal Vet. 1 % silmätipat. **Vaikuttava aine:** Fusidiinihappo. **Rx. ATCvet-koodi:** QS01AA13. **Kohde-eläinlaji(t):** Koira ja kissa. **Käyttöaiheet kohde-eläinlajeittain:** Silmäinfektiot, kuten keratiitti, konjunktiviitti, meibomiitti, blefariitti, ym., joiden aiheuttajana on fusidiinille herkkä bakteeri. **Vasta-aiheet:** Ei saa käyttää tapauksissa, joissa esiintyy yliherkkyyttä vaikuttavalle aineelle tai apuaineille. **Erityisvaroitukset kohde-eläinlajeittain:** Ei ole. **Eläimiä koskevat erityiset varotoimet:** Sisällön kontaminoitumista on varottava käytön aikana. Lisäksi on varottava, ettei tuubin pää ole suorassa kosketuksessa silmän kanssa. Samaa lääketuubia on käytettävä vain yhden eläimen hoidossa. **Erityiset varotoimenpiteet, joita eläinlääkevalmistetta antavan henkilön on noudatettava:** Kädet on pestävä lääkkeen annon jälkeen. **Haittavaikutukset:** Harvinaisena haittavaikutuksena on esiintynyt silmien ohimenevää kirvelyä. Allergisia reaktioita tai yliherkkyyssreaktioita vaikuttavalle aineelle tai apuaineelle voi ilmetä. **Käyttö tiineyden, laktation tai muninnan aikana:** Voi käyttää. **Yhteisvaikutukset muiden lääkevalmisteiden kanssa sekä muut yhteisvaikutukset:** Ei tunneta. **Annostus ja antotapa:** 1 tippa 2 kertaa vuorokaudessa. Hoidon alussa voidaan tarvittaessa annostella useammin. Käsitteilyä jatketaan kaksi päivää oireiden katoamisen jälkeen. **Märkäerite** on puhdistettava silmästä ennen lääkkeen antamista. **Varoaike:** Ei oleellinen. **Myyntiluvan haltija:** Dechra Veterinary Products A/S. **Paikallinen edustaja:** Dechra Veterinary Products Oy. **Pakkaukset ja hinnat (tmh):** Tuubi 5 mg. 07.2020: 13,51€. **Tekstin muuttamispäivä:** 02.01.2015. **Yllä oleva teksti on lyhennetty yhteen-veto valmisteyhteenvedosta.** **Lisätietoja:** Pharmaca Fennica Oy tai www.dechra.fi.

Ophtaclin vet. Silmävoide. **Vaikuttavat aineet:** Klooritetrasykliinihydrokloridi. **Rx. ATCvet-koodi:** QS01AA02. **Kohde-eläinlaji(t):** Koira, kissa ja hevonen. **Käyttöaiheet kohde-eläinlajeittain:** Klooritetrasykliinille herkkien *Staphylococcus spp.:n*, *Streptococcus spp.:n*, *Proteus spp.:n* ja/tai *Pseudomonas spp.:n* aiheuttaman sarveiskalvotulehduksen, sidekalvotulehduksen ja luomitulehduksen hoito. **Vasta-aiheet:** Ei saa käyttää tapauksissa, joissa esiintyy yliherkkyyttä vaikuttavalle aineelle tai apuaineille. **Erityisvaroitukset kohde-eläinlajeittain:** Ei ole. Eläimiä koskevat erityiset varotoimet: Koska tetrasykliinille resistenttien bakteerien esiintymisessä voi olla vaihteluja (aika, maantieteellinen sijainti), suositellaan bakteerinäytteen ottoa ja herkkyysmäärittelyn tekoa. Eläinlääkevalmistetta käytettäessä on otettava huomioon viralliset, kansalliset ja alueelliset mikrobilääkkeitä koskevat määräykset. Valmisteen sellainen käyttö, joka poikkeaa valmisteyhteenvedossa annetuista ohjeista, saattaa lisätä klooritetrasykliinille resistenttejä bakteerikantoja ja saattaa alentaa muiden tetrasykliinihoitojen tehoa mahdollisen ristiresistenssin vuoksi. **Erityiset varotoimenpiteet, joita eläinlääkevalmistetta antavan henkilön on noudatettava:** Herkistymisen ja/tai yliherkkyyssreaktioiden mahdollisuuden vuoksi suoraa ihokosketusta on vältettävä annon aikana. Kun käsittelet valmistetta, käytä läpäsäilyttäviä käsineitä. Jos valmistetta joutuu iholle, pese altistunut ihoalue vedellä ja saippualla. Jos sinulle ilmaantuu altistuksen jälkeen oireita, esimerkiksi ihottumaa, käänny välittömästi lääkärin puoleen ja näytä hänelle pakkausseloste tai myyntipäälys. **Haittavaikutukset:** Ei tunneta. **Käyttö tiineyden ja imetyksen aikana:** Eläinlääkevalmisteen turvallisuutta tiineyden ja imetyksen aikana ei ole selvitetty. Voidaan käyttää ainoastaan hoitavan eläinlääkärin tekemän hyöty-haitta-arvion perusteella. **Yhteisvaikutukset muiden lääkevalmisteiden kanssa sekä muut yhteisvaikutukset:** Tietoja ei ole saatavilla. **Annostus ja antotapa:** Vain silmään. Hevonen: Annostele 2-3 cm voidetta (riippuen eläimen koosta) sidekalvopussiin 4 kertaa päivässä 5 päivän ajan. Jos 3 hoitopäivän jälkeen kiinistä paranemista ei ole lainkaan ilmennyt, on harkittava jotain muuta hoitoa. Koira ja kissa: Annostele 0,5-2 cm voidetta (riippuen eläimen koosta) sidekalvopussiin 4 kertaa päivässä 5 päivän ajan. Jos 3 hoitopäivän jälkeen kiinistä paranemista ei ole lainkaan ilmennyt, on harkittava jotain muuta hoitoa. **MYYNTELUVAN HALTIJA:** Le Vet Beheer B.V. **Paikallinen edustaja:** Dechra Veterinary Products Oy. **Pakkaukset ja hinnat (tmh)** Tuubi 5 mg. 07.2020: 13,78€. **TEKSTIN MUUTTAMISPÄIVÄMÄÄRÄ:** 6.8.2019. **Yllä oleva teksti on lyhennetty yhteen-veto valmisteyhteenvedosta.** **Lisätietoja:** Pharmaca Fennica Oy tai www.dechra.fi.

Viitteet

- Espinola MB and Lilienbaum W (1996) Prevalence of bacteria in the conjunctival sac and on the eyelid margin of clinically normal cats *J Small Anim Pract* 37: 364-366
- McDonald PJ and Watson DJ (1976) Microbial flora of normal canine conjunctivae. *J Small Anim Pract* 17(12): 809-812

Lisätietoja

Gelatt KN (Ed.) (1999) *Veterinary Ophthalmology* 3rd ed. Lippincott Williams & Wilkins, Philadelphia.

Heinrich C (2015) Assessing conjunctivitis in cats. *Veterinary Times* 45(20): 26-28

Heinrich C (2015) Assessing canine conjunctivitis. *Veterinary Times* 45(37): 28-32

Maggs DJ, Miller PE and Ofri R (Eds.) (2008) *Slatter's Fundamentals of Veterinary Ophthalmology* 4th ed. Saunders Elsevier, St. Louis, Missouri.

Petersen-Jones S and Crispin S (Eds.) (2002) *BSAVA Manual of Small Animal Ophthalmology* 2nd ed. British Small Animal Veterinary Association, Gloucester, UK.

Oliver J (2012) Conjunctivitis in small animals: diagnosing and treating cases. *Veterinary Times* 42(16): 10-16

Turner S (2011) Focus on bacterial conjunctivitis: accurate diagnosis and treatment *Veterinary Times* 41(19): 32-33